

Reception: Okul Hayatına İlk Adım

Reception, İngiltere’de ilkokulun ilk yılıdır ve **Early Years Foundation Stage (EYFS)** döneminin son yılıdır. Çocuklar 4-5 yaşındadır; öğrenme çoğunlukla oyunla, konuşmayla ve keşifle olur. Bu yılın amacı not değil: **okulu sevmek, harf seslerini tanımak, sayılarla oynamak ve kendi başına yapabilmek.**

“Ağaç yaşken eğilir.” — Atasözü

Önce bilin: başvuru bir önceki yıl yapılır

Reception yeri için başvuru, çocuğun okula başlayacağı yılın **Ocak ayında** kapanır: **son gün genellikle 15 Ocak**. Başvuru okula değil, oturduğunuz bölgenin **belediyesine (local authority)** yapılır; sonuçlar **16 Nisan** civarında (National Offer Day) açıklanır. Geç başvuru, istediğiniz okula yerleşme şansını düşürür.

Her çiçek kendi zamanında açar

Bir bahçedeki çiçeklerin hiçbiri birbirine benzemez. Kimi baharın ilk günü açar, kimi yaz ortasında. Kimi güneşi sever, kimi gölgeyi. Ama hepsi çiçektir ve her biri kendi zamanında açar.

Çocuklarımız da böyle. Hele başka bir ülkede, başka bir dilde, başka bir toprakta kök salmaya çalışırken açmaları biraz daha zaman alabilir. Bu, geride kaldıkları anlamına gelmez; kök saldıkları anlamına gelir.

Bizim işimiz onları başkasının bahçesiyle kıyaslamak değil; suyunu, güneşini ve sabrını eksik etmemek.

Bu yılın 3 hedefi

1. Okumaya ilk adım: harf sesleri (phonics), sesli masal, kitap sevgisi. **2. Sayılarla oyun:** 10’a kadar saymak, küçük toplama çıkarma, şekiller. **3. Bağımsızlık ve arkadaşlık:** tuvalet, giyinme, çantasını taşımak, sırasını beklemek, duygusunu söyleyebilmek.

Reception takvimi (her yıl)

Zaman	Ne oluyor?
Bir önceki yıl Eylül-15 Ocak	Belediyeye online başvuru (çoğu belediyede birden fazla okul tercihi sıralanır)
16 Nisan civarı	National Offer Day: yer teklifi; itiraz (appeal) ve bekleme listesi seçenekleri
Haziran-Temmuz	Okul ziyaretleri, tanışma günleri, bazı okullarda ev ziyareti
Eylül	Okul başlar; birçok okulda ilk günler kısa saatlerle (kademeli başlangıç)
İlk 6 hafta	Reception Baseline Assessment: öğretmenle yapılan kısa, oyun gibi bir değerlendirme; sonuç verilmez, sınav değildir
Yıl boyunca	Phonics dersleri; okuma kitapları eve gelir; veli toplantıları
Haziran-Temmuz	EYFS Profile: öğretmen 17 öğrenme hedefinde gözlemini yazar; yıl sonu raporu veliyle paylaşılır

EYFS: 7 öğrenme alanı

Reception'da öğretmenler çocuğu ders ders değil, bu yedi alanda izler. Yıl sonunda her alanın hedeflerine (Early Learning Goals) ulaşıp ulaşılmadığı yazılır.

Alan	Ne demek?	Evde nasıl desteklerim?
İletişim ve Dil Communication and Language	Dinlemek, anlamak, kendini anlatmak	Günlük sohbet, "neden?" soruları, masal anlatma
Kişisel, Sosyal, Duygusal PSED	Kendine bakım, arkadaşlık, duyguları yönetmek	Sırayla oyun, duyguya isim koymak, küçük görevler
Fiziksel Gelişim Physical Development	Koşmak, denge, kalem tutmak, makas	Park, bisiklet, oyun hamuru, boyama
Okuryazarlık Literacy	Harf sesleri, kelime okuma, adını yazmak	Her gün kitap, harf sesi oyunları
Matematik Mathematics	10'a kadar sayılar, örüntü, şekil	Merdiven sayma, sofraya kurarken eşleştirme
Dünyayı Anlamak Understanding the World	Doğa, insanlar, farklı kültürler	Park, müze, bayramlar ve gelenekler
Sanat ve Tasarım Expressive Arts and Design	Resim, müzik, rol yapma	Şarkı, dans, kutudan oyuncak yapmak

Phonics: okumanın başladığı yer

İngiltere'de okuma **phonics** ile öğretilir: çocuk önce harflerin **seslerini** öğrenir, sonra sesleri birleştirerek (blending) kelime okur. Okullar devletin onayladığı bir program kullanır (örneğin Little Wandle veya Read Write Inc.). Evde de okulun öğrettiği sesleri aynı şekilde söylemek önemlidir: "m" için "mmm", "mı" değil.

- **Okulun kitabı:** eve gelen kitap çocuğun kendi okuyacağı seviyededir; her gün 5-10 dakika birlikte okuyun.
- **Sesli masal:** çocuğun okuyabileceğinden zor kitapları siz okuyun; kelime hazinesi buradan büyür.
- **Oyun gibi:** "Hangi kelime 's' sesiyle başlar?" sokakta, markette, arabada.
- **Year 1'de:** Haziran'da kısa bir Phonics Screening Check yapılır; Reception'daki düzenli okuma buna en iyi hazırlıktır.

Okula hazır mı? Küçük bağımsızlık listesi

- Tuvaleti kendi kullanabilmek ve elini yıkamak
- Montunu ve ayakkabısını giyip çıkarmak (cırt cırtlı ayakkabı işi kolaylaştırır)
- Kendi adını ve eşyalarını tanımak
- Öğle yemeğinde çatal kaşık kullanmak ve paketini açmak
- Yardım istemeyi bilmek: "Help please" veya öğretmene söylemek

Okulda ve evde: yapılabilecekler

“Damlaya damlaya göl olur.” — Atasözü

Ne?	Nasıl?	Geliştirdiği beceri
Birlikte okuma	Her gün 10 dk okul kitabı + akşam sesli masal (İngilizce veya Türkçe)	Okuma, Dinleme
Phonics oyunları	Ses kartları, kelime avı, tekerlemeler	Okuma, Konuşma
Sayılarla oyun	Zar, domino, merdiven sayma, market alışverişi	Sayısal Beceri, Problem Çözme
Kalem ve el becerisi	Boyama, oyun hamuru, makas, adını yazmayı denemek	Yazma, Yaratıcılık
Günlük düzen	Çantasını hazırlamak, giyinmek, oyuncaklarını toplamak	Bağımsızlık, Planlama
Sohbet	“Bugün okulda ne oldu? Kiminle oynadın? Seni ne güldürdü?”	Konuşma, Dinleme

Okul dışında

Örnek	Geliştirdiği beceriler
Park, yüzme, bisiklet, dans	Fiziksel gelişim, Takım Çalışması
Kütüphane hikâye saatleri, müzeler, doğa yürüyüşleri	Keşif, Dinleme
Müzik, resim, lego, yapboz	Yaratıcılık, Problem Çözme
Hafta sonu Türkçe okulu, oyun grupları	Konuşma, Uyum

Beceri adları, çocuğunuzun ortaokulda Unifrog’da kullanacağı 12 beceriyle aynıdır.

İki dil bir avantaj: Türkçe

“Bir lisan bir insan, iki lisan iki insan.” — Söz

- **İki dil karışmaz:** evde Türkçe konuşmak İngilizce okumayı geciktirmez; aksine dil farkındalığını artırır.
- **Evde Türkçe, okulda İngilizce:** birçok aile için en doğal düzen budur. Önemli olan bol konuşma ve bol masaldır.
- **Türkçe masal ve tekerleme:** ninniler, tekerlemeler ve masallar kelime hazinesini ve sesleri ayırt etmeyi güçlendirir.
- **Akrabalarla görüntülü konuşma:** dili canlı tutmanın en kolay yolu.

Yaz doğumlu çocuklar

Zorunlu okul yaşı, çocuğun 5 yaşını doldurduğu dönemin ardından başlar. Bu yüzden bir çocuk Reception’a Eylül yerine yıl içinde başlayabilir veya bir süre yarı zamanlı gelebilir. Nisan-Ağustos arasında doğan (summer-born) çocukların aileleri, Reception’a bir yıl sonra başlamayı da talep edebilir; kararı okulun kabul yetkilisi verir. Bu seçenekleri başvurudan önce belediyenizle ve okulla konuşun.

Velilere 10 ipucu (Reception)

“Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.” — Mustafa Kemal Atatürk

- **Her gün okuyun:** 10 dakika bile yeter; düzen, süreden önemlidir.
- **Okul kapısında kısa vedalaşın:** uzun vedalar ayrılığı zorlaştırır; öğretmene güvenin.
- **Yorgunluğa hazır olun:** ilk dönem çocuklar çok yorulur; erken yatış ve sakin akşamlar.
- **Sorular sorun:** “Bugün ne yaptın?” yerine “Bugün seni ne güldürdü?”
- **Öğretmenle iletişim:** küçük bir endişe varsa erken söyleyin; okullar Reception’da veliyle yakın çalışır.
- **Ekranı sınırlayın:** oyun, kitap ve dışarıda geçen zaman her zaman önce.
- **Bağımsızlığı destekleyin:** çantasını kendisi taşınsın, montunu kendisi giysin.
- **Ücretsiz okul yemeği:** İngiltere’de Reception-Year 2 arası tüm çocuklara öğle yemeği ücretsizdir.
- **Okuma kayıt defteri:** okulun verdiği reading record’a okuduğunuzu yazın.
- **Kıyaslamayın:** 4 ile 5 yaş arasında bir yıllık fark büyüktür; her çocuk kendi hızında açar.

Kaynaklar: Hangi portal? Kitabı nereden bulurum?

Kaynak	Ne için?	Ücret
Okulun phonics programı	Okulun gönderdiği ses kartları ve kitaplar	Okul öder
Oxford Owl (Oxford University Press)	Ücretsiz e-kitaplar ve veli ipuçları	Ücretsiz (kayıtla)
Teach Your Monster to Read	Phonics oyunu	Web sürümü ücretsiz
BBC Alphablocks ve Numberblocks	Harf sesleri ve sayılar için kısa videolar	Ücretsiz (BBC iPlayer, CBeebies)
DoodleMaths / DoodleEnglish	Günde 10 dk kişiye özel alıştırma	UKER üzerinden %70 indirimli

Kural basit: **az ama düzenli**. Bu yaşta en iyi kaynak sizin sesinizle okunan bir kitaptır.

- **Belediye kütüphanesi:** çocuk üyeliği ücretsizdir; birçok kütüphanede ücretsiz hikâye ve şarkı saatleri vardır.
- **Türkçe kitap:** Türkiye’den yurt dışına gönderim yapan online kitapçılar, Türk derneklerinin ve hafta sonu Türkçe okullarının kütüphaneleri.
- **İkinci el ve takas:** charity shop’lar ve aynı yaştaki ailelerle kitap takası.

Ay ay kontrol listesi

Her ay 3 küçük adım + 1 İngilizce ve 1 Türkçe kitap veya etkinlik. Takvim esnektir; kutuları çocuğunuzla birlikte işaretleyin ve küçük başarıları kutlayın.

Eylül • Okula alışma

- ☐ **Okuma ve sayılar:** Okulun gönderdiği ilk sesler
- ☐ **Aktivite:** Okul yolunu yürüyerek öğrenmek
- ☐ **Bağımsızlık:** Montunu kendi giymek
- ☐ **Oku (EN):** Owl Babies – Martin Waddell
- ☐ **Oku (TR):** Bir ninni ve bir tekerleme

Ekim • Sesler

- ☐ **Okuma ve sayılar:** Her gün 2-3 harf sesi oyunu
- ☐ **Aktivite:** Parkta denge oyunları
- ☐ **Bağımsızlık:** Ayakkabısını kendi giymek
- ☐ **Oku (EN):** The Gruffalo – Julia Donaldson
- ☐ **Oku (TR):** Keloğlan masallarından biri

Kasım • Sayılar

- ☐ **Okuma ve sayılar:** 10'a kadar saymak, parmakla göstermek
- ☐ **Aktivite:** Oyun hamuru ve makas
- ☐ **Bağımsızlık:** Oyuncaklarını toplamak
- ☐ **Oku (EN):** Room on the Broom – Julia Donaldson
- ☐ **Oku (TR):** Nasreddin Hoca'dan resimli bir fıkra

Aralık • Gösteri

- ☐ **Okuma ve sayılar:** Okul kitabı + sesli masal
- ☐ **Aktivite:** Okul gösterisi; şarkı ve dans
- ☐ **Bağımsızlık:** Sırasını beklemek
- ☐ **Oku (EN):** The Snowman – Raymond Briggs
- ☐ **Oku (TR):** Türkçe bir çocuk şarkısı öğrenmek

Ocak • Kelimeler

- ☐ **Okuma ve sayılar:** İlk kısa kelimeleri birleştirerek okumak (c-a-t)
- ☐ **Aktivite:** Kütüphane hikâye saati
- ☐ **Bağımsızlık:** Çantasını kendisi hazırlamak
- ☐ **Oku (EN):** The Tiger Who Came to Tea – Judith Kerr
- ☐ **Oku (TR):** Ezop masallarından biri (Türkçe)

Şubat • Şekiller

- ☐ **Okuma ve sayılar:** Daire, kare, üçgen avı
- ☐ **Aktivite:** Lego ile kule
- ☐ **Bağımsızlık:** Elini yalnız yıkamak
- ☐ **Oku (EN):** Handa's Surprise – Eileen Browne
- ☐ **Oku (TR):** Tekerleme yarışması

Mart • Adını yazmak

- ☐ **Okuma ve sayılar:** Adını harf harf yazmayı denemek
- ☐ **Aktivite:** Bisiklet veya scooter
- ☐ **Bağımsızlık:** Küçük bir ev görevi
- ☐ **Oku (EN):** Elmer – David McKee
- ☐ **Oku (TR):** Hacivat ile Karagöz (resimli)

Nisan • Toplama

- ☐ **Okuma ve sayılar:** Zar ile 5'e kadar toplama
- ☐ **Aktivite:** Doğa yürüyüşü: yaprak toplamak
- ☐ **Bağımsızlık:** Duygusunu söylemek: "Kızgınlım", "Üzgünüm"
- ☐ **Oku (EN):** We're Going on a Bear Hunt – Michael Rosen
- ☐ **Oku (TR):** Bir Keloğlan masalını kendisi anlatsın

Mayıs • Okuma

- ☐ **Okuma ve sayılar:** Okul kitabını kendi okumaya çalışmak
- ☐ **Aktivite:** Müze veya çiftlik ziyareti
- ☐ **Bağımsızlık:** Alışverişte bir ürünü kendi seçmek
- ☐ **Oku (EN):** Stick Man – Julia Donaldson
- ☐ **Oku (TR):** Türkçe resimli bir kitap

Haziran • Rapor

- ☐ **Okuma ve sayılar:** EYFS yıl sonu raporu; öğretmenle konuşma
- ☐ **Aktivite:** Spor günü
- ☐ **Bağımsızlık:** Yeni sınıfa geçişi konuşmak
- ☐ **Oku (EN):** Oi Frog! – Kes Gray
- ☐ **Oku (TR):** Akrobata Türkçe bir resim mektubu

Temmuz-Ağustos • Yaz

- ☐ **Okuma ve sayılar:** Kütüphanenin yaz okuma programı (Summer Reading Challenge)
- ☐ **Aktivite:** Yüzme, park, tatil
- ☐ **Bağımsızlık:** Year 1'e hazırlık: daha uzun okul günü
- ☐ **Oku (EN):** Supertato – Sue Hendra
- ☐ **Oku (TR):** Yaz boyunca haftada bir Türkçe masal

Birebir destek ister misiniz?

Bu yaşta en büyük destek evde düzenli okuma ve oyundur. Matematik ve İngilizce için kişiye özel günlük alıştırma isteyen aileler **DoodleMaths ve DoodleEnglish** üyeliğini UKER üzerinden %70 indirimle alabilir. Year 1-2'de düzenli takip için **Akademik Gelişim Takibi** de mevcuttur. Bilgi için: **ukegitimrehberi.co.uk**

Bu rehber yaşayan bir doküman. Sizden gelen sorular ve önerilerle düzenli olarak güncellenecek. Sorularınızı blog yazısının altına yorum olarak ya da veli WhatsApp grubunuza yazabilirsiniz. Tarihler İngiltere geneli içindir; okulunuza ve belediyenize göre değişebilir.

Kaynaklar: GOV.UK (Early years foundation stage, Reception baseline assessment, school admissions), belediye başvuru sayfaları. Bilgiler Ekim 2026 itibarıyla günceldir.